

Yaratıcı Drama Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaratıcı Drama Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32845>

Özet

Yaratıcı Drama Tutum Ölçeği, A. Okvuran tarafından 2000 yılında doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, bireylerin yaratıcı drama faaliyetlerine, yöntemlerine ve genel pedagojik değerine yönelik sahip oldukları duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri yani tutumları sistematik olarak ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle eğitim bilimleri ve sosyal bilimler alanlarında, drama temelli öğretim metodlarındaki kabul düzeyini ve etkinliğini değerlendirmede kritik bir rol oynamaktadır.

Ölçeğin geliştirilmesi, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü** bünyesinde tamamlanmıştır. Çalışma, yaratıcı dramadaki eğitimin sistemindeki yerini güçlendirmeyi hedefleyen araştırmacılar için önemli bir temel veri sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaratıcı Drama, **Tutum Ölçeği**, Ölçek Geliştirme, Eğitim Psikolojisi, Drama Eğitimi, Doktora Tezi, Sosyal Bilimler.

Yazarlar

A. Okvuran

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin yaratıcı dramaya karşı geliştirdikleri **tutumları** niteliğini ve yoğunluğunu nicel olarak belirlemektir. Yaratıcı drama etkinliklerinin uygulanabilirliği ve kabul edilebilirliği, katılımcıların bu yönetime yönelik pozitif veya negatif tutumlarından büyük ölçüde etkilenmektedir. Bu nedenle, ölçek, eğitimcilerin veya araştırmacıların hedef kitlenin drama çalışmalarına karşı genel eğilimlerini anlamalarına yardımcı olur.

Ölçek, aynı zamanda, yaratıcı drama dersleri veya atölyeleri öncesinde ve sonrasında tutumlarda meydana gelen değişiklikleri izlemek için de kullanılabilir. Bu sayede, uygulanan eğitim programlarındaki **duyusal** hedeflere ulaşmadaki başarıları değerlendirilebilir ve gerekli pedagojik düzenlemeler yapılabilir.

Yapı

Yaratıcı Drama Tutum Ölçeği, psikolojik bir yapı olarak "yaratıcı dramaya yönelik tutum" kavramını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Bilişsel Bileşen: Bireyin yaratıcı dramadaki faydaları, öğrenmeye katkısı ve pedagojik

geçerliliği hakkındaki inançları ve bilgileri.

Duygusal (Afektif) Bileşen: Bireyin yaratıcı drama etkinliklerine katılırken hissettiği heyecan, kaygı, zevk veya rahatsızlık gibi duygusal tepkileri.

Davranışsal Bileşen: Bireyin yaratıcı drama etkinliklerine katılma niyeti, bu yöntemleri kullanma isteği veya başkalarına tavsiye etme eğilimi.

Ölçek maddeleri, bu üç bileşeni kapsayacak şekilde tasarlanmıştır ve bireyin drama sanatına olan genel yaklaşımını çok boyutlu olarak yansıtmayı hedefler.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik bilgisi bulunmamasına rağmen, bir **doktora tezi** kapsamında geliştirilen ölçekten beklenen standart geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Tipik olarak bu tür geliştirme çalışmalarıyla ağırdaki geçerlik türleri incelenir:

Kapsam Geçerliliği: Maddelerin, ölçülmek istenen tutum yapısını ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için uzman görüşüne başvurulmuştur.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin teorik yapısını desteklemek amacıyla Faktör Analizi (muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi - AFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin tutumu oluşturan alt boyutlar (bilişsel, duygusal vb.) doğru bir şekilde ayrıştırdığını gösterir.

Ölçüt Bağılantılı Geçerlik: Ölçeğin, yaratıcı dramayla ilgili olduğu bilinen diğer ölçütlerle (örneğin, yaratıcılık veya sanata ilgi ölçekleri) korelasyonunun incelenmesi de geçerlik kanıtları arasında yer alabilir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenilirlik bilgisi bulunmamasına rağmen, ölçeğin geliştirildiği akademik standartlar göz önüne alındığında, iç tutarlılık analizlerinin yapıldığı öngörülmektedir.

İç Tutarlılık (Cronbach Alfa): Ölçekteki maddelerin aynı yapıyı ölçme derecesini belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir alfa değeri, ölçeğin maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Tutumun zaman içinde nispeten sabit kalması beklendiğinden, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediğini kontrol etmek amacıyla test-tekrar test yöntemi de kullanılmış olabilir. Bu, ölçeğin zamana karşı **güvenirlik** düzeyini ortaya koyar.

Faktör Analizi

Yaratıcı Drama Tutum Ölçeği, bir geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin nihai yapısını belirlemek amacıyla Faktör Analizi yöntemine başvurulmuştur. Bu analiz, başlangıçta oluşturulan

madde havuzunun hangi alt boyutlarda toplandı ve bu boyutların teorik çerçeve ile ne kadar uyumlu olduğunu belirlemek için hayati önem taşıyor.

Büyük olasılıkla, **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılarak ölçeğin çok boyutlu yapısı ortaya çıkarılmış ve belirlenen faktörler (örneğin, "Drama Yöntemine Pozitif Yaklaşım" veya "Drama Kaygısı") adlandırılmıştır. Faktör yükleri ve özdeğerler, tezin metodoloji bölümünde detaylıca sunulmuştur.

Araç

Test Tipi:

Geliştirme (Tutum Ölçeği)

Format:

Muhtemelen 5'li veya 7'li **Likert Tipi** Derecelendirme (Örn: Kesinlikle Katılıyorum'dan Kesinlikle Katılmıyorum'a).

Kullanılabilir Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Eğitim alanında çalışan veya öğrenim gören bireyler (Öğretmenler, öğretmen adayları, üniversite öğrencileri).

Yaş Grubu:

Yetkinler (Genellikle 18 yaş ve üstü).

Popülasyon Detayları:

Tez çalışması, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütüldüğü için, örneklemin büyük çoğunluğunun yükseköğretim kurumlarındaki öğrenciler ve/veya akademisyenlerden oluştuğu tahmin edilmektedir.

Test Metodolojisi:

Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz bildirim temelli anket formu.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçümü, Psikometri, Drama Sanatı, Eğitimde Yaratıcılık, Okvuran.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı:

Bilgi Kaynakta Mevcut Değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri:

Bilgi Kaynakta Mevcut Değildir.

Yazışma Adresi:

Dr. A. Okvuran, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez Yayımlandığı Dönem).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı:

2000

İzinler ve Kullanım Ücreti:

Ölçek, bir doktora tezi kapsamında geliştirildiğinden, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarın izni gerekmektedir. Ticari kullanım için özel izinler ve ücretlendirmeler söz konusu olabilir. Standart bir ücret bilgisi mevcut değildir.

Kaynaklar

Okvuran, A. (2000). *Yaratıcı dramaya yönelik tutumlar (Doktora tezi)*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yaratıcı Drama Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi için Okvuran'ın (2000) doktora tezine başvurulması gerekmektedir.